

Брюксел, 15 май 2025 г.
(OR. en)

8649/1/25
REV 1

COMPET 337
BETREG 19
IA 39

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Комитета на постоянните представители/Съвета

Относно: *Подготовка за заседанието на Съвета по конкурентоспособност (Вътрешен пазар, промишленост, научни изследвания и космическо пространство) на 22 май 2025 г.*

Съветът като филтър за бюрокрацията – Как да се постигне благоприятно за бизнеса регламентиране в хода на законодателния процес от самото му начало
– *Ориентационен дебат*

Приложено се изпраща на делегациите информационна бележка на председателството относно „Съветът като филтър за бюрокрацията – Как да се постигне благоприятно за бизнеса регламентиране в хода на законодателния процес от самото му начало“ с оглед на ориентационния дебат на заседанието на Съвета по конкурентоспособност на 22 май 2025 г.

ДОКУМЕНТ ЗА ОБСЪЖДАНЕ

Заседание на Съвета по конкурентоспособност

Брюксел, 22 май 2025 г.

Съветът като филтър за бюрокрацията – Как да се постигне благоприятно за бизнеса регламентиране в хода на законодателния процес от самото му начало

В днешната динамична и сложна световна и европейска икономика намаляването на регулаторната тежест за предприятията се превърна в ключов приоритет за повишаване на конкурентоспособността на Европейския съюз. Прекомерното и фрагментирано регламентиране увеличава разходите за привеждане в съответствие, създава пречки пред навлизането на нови предприятия, възпира предприятията да търгуват зад граница и възпрепятства иновациите и растежа. За преодоляването на тези предизвикателства са необходими съвместни усилия от страна на институциите на ЕС и държавите членки, за да се създаде правна среда, която подкрепя предприятията, като същевременно икономическите, социалните и екологичните цели се постигат по икономически ефективен начин. Законодателните предложения трябва да отдават приоритет на конкурентоспособността и икономическата жизнеспособност от самото начало.

В заключенията си от 20 март 2025 г. Европейският съвет подчерта необходимостта от спешно опростяване и драстично намаляване на административната и регулаторната тежест и на тежестта на докладване. Той призова за рационализирано законодателство на ЕС, което насърчава ясна, опростена и благоприятстваща иновациите регулаторна рамка. Наред с това Европейският съвет настойчиво прикани Европейската комисия и съзаконодателите да се придържат към принципите за по-добро регулиране, да избягват свръхрегулирането и да гарантират, че малките и средните предприятия не са непропорционално засегнати.

Опростяването на съществуващата регулаторна рамка е неотложна задача. Важно е обаче да се гарантира, че новото регламентиране не създава ненужна тежест за предприятията, особено в дългосрочен план. Вместо да създава правила, които ще изискват опростяване, законодателният процес следва да води до създаване на благоприятна за бизнеса регулаторна рамка от самото начало.

Въпреки дългогодишните ангажименти за по-добро регулиране и наличието на специални инструменти, някои законодателни разпоредби в крайна сметка продължават да налагат непропорционална тежест или разходи. Заинтересованите стопански субекти редовно изразяваха опасения, че някои съществени изменения, особено ако се въведат в края на законодателния процес, могат да засегнат цели бизнес модели и да поставят предприятията от ЕС в неблагоприятно положение по отношение на конкурентоспособността спрямо предприятията извън ЕС. Тази тенденция не само подкопава регулаторните цели на ЕС, но освен това илюстрира как самият законодателен процес оказва въздействие върху нарастващите разходи за привеждане в съответствие и сложността, ефикасността и правната сигурност.

В този контекст идеята Съветът да действа като „филтър за бюрокрацията“ отразява неотложността Съветът да изпълни своята роля, за да отговори на очакванията на бизнес средите, както и на очакванията на европейските лидери, които определиха опростяването на нормативната уредба (и по-доброто регулиране) като ясен приоритет. Макар и не под формата на официално предложение, тази концепция е критично напомняне, че настоящата практика може до голяма степен да се подобри, за да се отговори на тези очаквания, и че е много важно актуалната тенденция да се обърне чрез активно идентифициране и премахване на ненужната регулаторна тежест през целия законодателен процес. За да се гарантира ефективното изпълнение на предложената задача от страна на Съвета, не е необходимо да се въведат нови, революционни инструменти или стратегии.

В действителност Съветът вече разполага със солиден набор от инструменти, които могат да подкрепят принципите за по-добро регулиране. Това предполага ангажимент за оценка на въздействието на съществените изменения – дори ако са в последния момент, в съответствие с Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество. То включва също капацитета за използване на оценките на въздействието на Европейската комисия и ориентировъчния контролен списък, за да се проучат всички ключови аспекти на анализа, в т.ч. въздействието върху МСП и конкурентоспособността (въз основа на тестовете на Комисията за МСП и проверките на конкурентоспособността), териториалните и цифровите аспекти. В законодателната си работа Съветът се ръководи от тези стъпки, включително по отношение на възможността да прави независими оценки на въздействието във връзка с внасяните от него съществени изменения. Като използва оптимално наличните възможности, Съветът може значително да повиши качеството на предложенията, гарантирайки, че те са по-благоприятни за бизнеса, без да създават ненужна допълнителна тежест.

Съветът би могъл да използва по-оптимално своите инструменти за по-добро регулиране и да избягва прекалено сложните правила, които изискват опростяване на по-късен етап. В това отношение ключов въпрос е какво пречи на Съвета да използва по-оптимално вече наличните инструменти и да действа като „филтър за бюрокрацията“. Основните пречки могат да произтичат от липсата на дефиниция за съществено изменение, от липсата на осведоменост в различните състави на Съвета за административната тежест и отражението върху разходите на предложенията, от усещането, че оценката на въздействието, свързана с дадено изменение, може да отнеме много време – това е особено проблематично за предложения, направени в последния момент, от недостатъчната осведоменост относно автономните работни структури в контекста на процедурите за оценка на въздействието, от непоследователното прилагане на правилата за по-добро регулиране и ограниченото сътрудничество между съставите на Съвета и работните групи. Във връзка с това Съветът по конкурентоспособност би могъл да играе по-голяма роля, като предостави принос на други състави на Съвета за намаляване на тежестта и повишаване на конкурентоспособността, насърчавайки благоприятна за бизнеса регулаторна рамка на ЕС.

Изпълнението на ангажиментите по Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество е от решаващо значение. Опростяването и ускоряването на процеса на оценка на съществените изменения, насочено към въздействието върху бизнеса, или установяването на някои форми на специална институционална подкрепа за съзаконотворителите биха могли да подобрят съгласуваността и да намалят тежестта, създавана от правото на ЕС. Това е в съответствие с призива на Марио Драги за систематично измерване на законодателните разходи, особено за МСП и дружествата със средна пазарна капитализация.

По-добрата координация между съзаконотворителите също е изключително важна за предотвратяване на обременяващи законодателни актове. Ясното взаимодействие на ранен етап, целящо установяване на потенциалното въздействие върху бизнеса и съгласуване на целите, може да рационализира процеса на вземане на решения и да намали несъответствията.

Въпрос за обсъждане:

1. Кои са основните предизвикателства, които пречат на Съвета да прилага в пълна степен принципите за по-добро регулиране, и как Съветът може ефективно да действа като филтър за бюрокрацията с цел да се постигнат осезаеми ползи за дружествата чрез насърчаване на благоприятна за бизнеса регулаторна среда?